

1) Ἀφ' ὁρίσματος 1, ὁ ἰδ., κοιν. καὶ Πόντ. (Τραπ. κ.ά.) Τσακων. : Ἐβγαλε ὁ δεσπότης ἀφορισμὸν κοιν. Ἐπεσεν ὁ ἀφορισμὸς ἀπάνω τῇ Νάξ. || Φρ. Ἐχει πατριαρχικὸ ἀφορισμὸν (ἐπὶ ἀδηφάγου) Ἀνάφ. Τὸ πρᾶμα δὲν παίρνει ἄλλον ἀφορισμὸν (ἔφθασε εἰς τὸ ἀπροχώρητον) Πελοπ. (Τριφυλ.) || Ἀσμ.

Ὁλος ὁ κόσμος κι ἂν τὸ πῆ κι ὁ βασιλεὺς ποῦ ὀρίζει, δεσποτικὸς ἀφορισμὸς δὲ μᾶς ξεχωρίζει

Μεγίστ.

Τὸ κρῖμα νὰ 'χ' ἡ μάνα σου καὶ τ' ἄδικο οἱ γειτόνοι καὶ τὸν ἀφορισμὸν ὁ παππᾶς ποῦ δὲ μᾶς στεφανώνει

Ηπ. 2) Κατάρρα, βλασφημία, κακολογία Πόντ. (Τραπ.) : Πολλὰ ἀφορισμοὺς εἶπεν. Συνών. βλαστήμια.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀφουρισμὸς Στερελλ. Αἰτωλ.) Ἀφορεσμός Ἀττικ. Πελοπ. (Βούρβουρ.)

ἀφορισμοχάρτι τό, ἀμάρι. ἀφορισμοχάρτ' Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀφ' ὁρίσματος ἢ ἀφορισμὸς καὶ χαρτί. Ἀφοριστικό, ὁ ἰδ.

ἀφοριστέ ἐπίθ. Τσακων.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀφορίζω.

Ὁ δι' ἐκκλησιαστικοῦ ἀφορισμοῦ τιμωρηθεὶς, ἀφωρισμένος.

ἀφοριστέας ὁ, Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀφορίζω καὶ τῆς καταλ. -έας, δι' ἣν ἰδ. -εάς.

Ἀνθρωπος βλάσφημος. Συνών. βλαστήμεας.

ἀφοριστής ὁ, ἀμάρι. ἀφορεστής Αἰλασκαρ. Ἡθ. 95.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀφορίζω.

Ὁ δι' ἐκκλησιαστικοῦ ἐπιτιμίου τιμωρῶν : Βλέπω ποῦ ἀφωρεσμένοι καὶ ἀφορεστέες εἰς τὴν ἰδίαν τρεῖπα τοῦ διαόλου καταντᾶμε.

ἀφοριστικό τό, πολλαχ. ἀφουριστικό Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀράχ.) κ.ά. ἀφορεστικό Πελοπ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἐπίθ. ἀφοριστικός ἢ κατ' εὐθείαν ἐκ τοῦ ρ. ἀφορίζω.

Ἐγγραφὸν τῆς ἀνωτάτης ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς περιέχον τὸ ἐπιτίμιον τοῦ ἀφορισμοῦ καὶ ἀναγινωσκόμενον ἐπ' ἐκκλησίας (παλαιότ.) ἐνθ' ἂν. : Ἡρθε ἀφοριστικό ἀπὸ τὸ δεσπότη. Ἐβγαλαν ἀφοριστικό πολλαχ. Συνών. ἀφορισμοχάρτι, ἀφοροχάρτι.

ἀφ' ὁρίστος ἐπίθ. (I) Πόντ. (Κερασ. Τραπ.) κ.ά. ἀφ' ὁρίστους Μακεδ.

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. *ἀφ' ὁρίστος < ἀφορίζω τοῦ ἀρκτικοῦ α προσλαβόντος σημασίαν στερητικὴν διὰ τοῦ ἀναβιβασμοῦ τοῦ τόνου. Ἰδ. ἀ-στερητ. 2α.

Ὁ μὴ ἀφορισθεὶς, ὁ μὴ ὑποβληθεὶς εἰς τὸν ἐκκλησιαστικὸν ἀφορισμόν.

ἀφ' ὁρίστος ἐπίθ. (II) Πόντ. (Τραπ.) ἀφ' ὁρίστος Πόντ. (Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπίθ. *φ' ὁρίστος < φ' ὀρίζω.

1) Ἐκεῖνος τὸν ὅποιον δὲν ἔχει τις ἐνδύσει ἐνθ' ἂν. : Ἀφ' ὁρίστος εἶν' τὰ παιδία Τραπ. 2) Ὁ μὴ περιβληθεὶς δι' ἐξωτερικοῦ περικαλύμματος ἐνθ' ἂν. : Ἀφ' ὁρίστος χαρτί (βιβλίον) Κοτύωρ.

Πβ. ἀφ' ὁρίστος, ἀφ' ὁρίστος (I).

ἀφορμάγρα ἡ, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀφορμή καὶ τῆς καταλ. -άγρα. Ἡ λ. καὶ ἐν Ἐρωτοκρ. Γ 1594 (ἐκδ. ΣΞανθοῦδ.)

Ἀφροσύνη, μανία, τρέλλα. Ἡ λ. καὶ ἐν Ἐρωτοκρ. ἐνθ' ἂν. «εἰς ἀφορμάγραν εἶδαμε ὁ πόθος πῶς τοῖς ῥίχτει».

ἀφορμάρις ἐπίθ. Κρήτ. (Βιάνν. κ.ά.) Κύθηρ. Χίος — Λεξ. Βλαστ.

Τὸ μεσν. ἐπίθ. ἀφορμάρις, ὁ ἐκ τοῦ οὐσ. ἀφορμή καὶ τῆς καταλ. -άρις.

1) Ὁ εὐκόλως ἐπιλαμβανόμενος πάσης ἀφορμῆς πρὸς ὀργήν, εὐερέθιστος, δύστροπος, φιλόνικος ἐνθ' ἂν. : Μὴ γίνεσαι ἀφορμάρις Χίος. Συνών. αἰτάρεις 2. 2) Ὁ μαινόμενος, παράφρων Κρήτ. (Βιάνν. κ.ά.) Ἡ σημ. καὶ ἐν Ἐρωτοκρ. Α 824 (ἐκδ. ΣΞανθοῦδ.) «μὰ παραμίλειε μοναχὸς κι ὡς ἀφορμάρις μοιάζει». 3) Θηλ. πληθ. ἀφορμαρές οὐσ., εἶδος κολοκυνθῶν αἱ ὁποῖαι γίνονται πρωίμως (αἱ τρόπον τινὰ ὀρμητικαὶ) Κρήτ.

Πβ. ἀφορμίς.

ἀφορμεύω Ἄνδρ. Ἡπ. Πελοπ. (Κορινθ.) ἀφουρμεύον Ἡπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀφορμή.

1) Ἐρεθίζομαι, ἐπιδεινοῦμαι, ἐπὶ δοτιήνων, τραυμάτων κττ. : Ἀφ' ὁρμευε ἡ πληγὴ Ἄνδρ. Ἡπ. Κορινθ. Ἀφ' ὁρμευε τὸ πονίδι Ἡπ. 2) Μεταβάλλομαι ἐπὶ τὸ χειρόν Ἡπ. : Ἀφ' ὁρμευαν τὰ πράματα. Συνών. χειροτερεύω.

Πβ. ἀφορμίζω.

ἀφορμή ἡ, κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Τραπ. κ.ά.) ἀφουρμή βόρ. ἰδιώμ. ἀφορμά Τσακων. ἀφορμή Πελοπ. (Λακων. Μάν.) ἴφορμή Κρήτ. (καὶ ἀφορμή) Κύπρ. (καὶ ἀφορμή) Μεγίστ. κ.ά. ἴφορμή Μακεδ. κ.ά. Πληθ. ἀφορμάδες Κύπρ. ἀφορμία τά, Πόντ. (Κερασ. Τραπ.)

Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἀφορμή.

1) Ἡ πρώτη αἰτία πρὸς τινὰ ἐνέργειαν, αἰτιολογία, πρόφασις κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Τραπ. κ.ά.) Τσακων. : Γυρεύει ἀφορμή νὰ μαλώσῃ - νὰ φύγῃ κττ. Δίνω ἀφορμή. Βρίσκω ἀφορμή. Μαλώνουν μὲ δίχως ἀφορμή κοιν. || Φρ. Ἀφορμὴ 'ς τὴν ἀφορμὴν (ἐπὶ συρροῆς προφάσεων). Ἀφορμὴ τοῦ δεῖνα (ἐξ αἰτίας τοῦ δεῖνα προβαλλομένου ὡς αἰτιολογίας τοῦ δεῖνα, οἷον : ἀφορμὴ τοῦ πατέρα της - τῆς μάνας της πῆγε καὶ τὸν βρῆκε, βρῆκε ἀφορμὴ τοῦ ἀδερφοῦ του καὶ δὲν ἤρθε κττ.) Ἀφορμὴ νὰ (προβαλλομένης ὡς προφάσεως τούτου ἢ ἐκείνου, οἷον : ἀφορμὴ νὰ πῆ νερὸ μᾶς τό 'σκασε, ἀφορμὴ νὰ πάῃ 'ς τὴ δουλειά του δὲν ἤρθε νὰ μᾶς βρῇ κττ.) Ἀφορμὴ τὸ δεῖνα (συνών. τῇ προηγουμένῃ, οἷον : ἀφορμὴ ἢ ἀρρώστια ζήτησε χρήματα, ἀφορμὴ τὸ κρύο δὲν βγαίνει ἀπὸ τὸ σπῖτι κττ.) σύνθηθ. Ἀφορμὴ γιὰ τὸ δεῖνα (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Κάλυμν. Ἀφορμὲς τί (συνών. τῇ προηγουμένῃ, οἷον : ἀφορμὲς τί δὲν ἀκούει - κοιμᾶται κττ.) Θράκ. (Γέν.) Ἀφορμῆς ποῦ (ἐπειδὴ, διότι, οἷον : ἀφορμῆς ποῦ δὲν τὴν φωνάξανε πρώτη δὲ μπῆκε 'ς τὸ χορὸ) Λεξ. Δημητρ. Γυρεύκει ποῦ τὴν πέτραν ἀφορμὴν (ἐπὶ τοῦ μηχανωμένου αἰτίαν) Κύπρ. Κόβω τὴν ἀφορμὴν (ἀφαιρῶ τὴν αἰτίαν) Ἄνδρ. Κάνω ἀφορμὴν (ὑποκρίνομαι) Γέν. || Παροιμ.

ἴφορμή γιὰ τὸ βασιλικὸ | πίν-νει τσαὶ γάστρα τὸ νερὸ (ἐπὶ τοῦ ἐξ αἰτίας ἄλλου ὠφελουμένου, συνών. παροιμ. γιὰ χάρι τοῦ βασιλικοῦ ποτιζέται κ' ἡ γλάστρα) Μεγίστ. || Γνωμ. Λεῖψε τὴν ἀφορμὴ μὴ σοῦ κολλήσῃ κρῖμα (ἐπὶ ἀθεμίτου πράξεως) Θήρ. || Ἀσμ.

Πῶς νὰ τὸ εἰπῇ τῆς μάνας της καὶ πῶς νὰ τὴν γελάσῃ, ποῖαν ἀφορμὴ νὰ τῆς εὐρῇ νὰ πάῃ 'ς τὴ βρούσι ἐξώρας Ἡπ.

Σὰν δὲν ἤθελες φιλία, γιατί ἔδινες ἀφορμὴ κ' ἔβανες καὶ τὴν ψυχὴ μου σὲ μεγάλη ταραχή;

